

Fragment uit 'Over genderneutraal schrijven',
bron: <https://letterdesk.nl/2019/04/beste-lezers-over-genderneutraal-schrijven/>

'Beste reizigers'. Met de introductie van dat zinnetje maakte de NS een paar jaar geleden alle omroepberichten genderneutraal. Het vervangen van het oude, vertrouwde 'dames.. en heren' leverde hen een hoop lof én een berg kritiek op. Want genderneutrale berichten, zijn die nou écht nodig? In dit blog leggen we uit wat genderneutraal of inclusief schrijven precies is, waarom je het zou doen, waar het mag en waar het moet en hoe je het makkelijk toe kunt passen.

[...] Waarom zou je genderneutraal schrijven? Je schrijft het niet voor niets: je wilt dat mensen je tekst lezen, tot actie overgaan, jouw product of dienst afnemen of iets leren. Als mensen zich niet herkennen in jouw schrijfstijl – of erger nog, er negatieve gevoelens bij krijgen – dan werkt dat jouw doelen tegen.

Praktische tips: Hoe maak je je taal inclusiever?

Als je een tekst wilt schrijven waarin iedereen zich herkent, kun je niet overal *hij* neerzetten. Door de mannelijke vorm als basis te gebruiken sluit je andere lezers uit. En je mikt juist op een tekst die uitgaat van de gelijkwaardigheid van álle mensen: ongeacht hun gender, ras, geloof, leeftijd of seksuele voorkeur. Maar hoe hou je zo'n tekst lekker leesbaar?

Echte regels bestaan er niet voor in het Nederlands. Wat je vaak ziet, is dat in een tekst steeds *hij/zij* staat. Op zich niet gek, maar het leest erg onprettig, vooral als het vaker dan eens voorkomt in een alinea. En je sluit nog steeds een groep mensen buiten, die zich niet als man of vrouw identificeren [...]

Er zijn veel verschillende opties om de standaardtermen *hij/zij* te vermijden:

1. Kies genderneutrale alternatieven

Net als bij *beste reizigers* kan het soms heel makkelijk zijn om woorden te vervangen. Vaak valt het niet eens op. Scholen spreken niet meer over *vaders en moeders* maar over *ouders* (en voegen vaak ook nog */verzorgers* toe). Kies voor *partner* in plaats van *man* of *echtgenote*. Of spreek *jongens en meisjes* aan met *kinderen*. De gemeente Amsterdam schrijft niet meer *Geachte heer/ mevrouw*, maar *Beste bewoners* in haar brieven.

[...]

3. Meervoud, the way to go!

Diezelfde zin kun je ook lekker leesbaar maken door een meervoud te gebruiken:
We verwachten dat onze leerlingen er zelf voor zorgen dat hun boeken in goede staat zijn.

4. Gebruik een onbepaald lidwoord

Een ander lidwoord (in dit geval een onbepaald lidwoord) kan al een verschil maken. Dat klinkt ingewikkeld, maar komt neer op meer *een* in plaats van *zijn* of *haar*.
Elk kind brengt zijn of haar knuffeldier mee op knuffeldierendag
wordt daarmee
Elk kind brengt een knuffeldier mee op knuffeldierendag.

5. Gooi je zinnen om!

Het kan ook rigoureuzer. Vind je bovenstaande oplossingen niet mooi? Gooi je zin dan helemaal om. Kies bijvoorbeeld een ander onderwerp:

Elk kind krijgt zijn of haar cijfer terug.

Kan ook zo:

De leraar geeft de cijfers terug.